

Sicer se pa proračun letos natančneje in vse drugače pretresa, nego li prejšnja leta. Dokler so v poslanski zbornici imeli odločilno večino ustavoverci in so gospodarili po svoji volji, se še zmenili niso za to, kar bi bilo obravnavati potreba z ozirom na nenemške narode avstrijske. Želje in tirjatve naše manjšine so jih brigale kaj malo, in ker je vlada bila krí od njih krvi, ni bilo težavno sklepati o proračunu; dovoljevalo se je, česar se je želelo in kjer je manjkalo — a manjkalo je po navadi vsako leto jako znamenitega zneska — tū se je ravnalo po jako preprostem pravilu aritmetičnem: „vzelo se je na pōsodo“ in sicer s pomočjo rentnih naslovov, kateri so se prodajali, kakor je kedo želel. Sedaj je pa to čisto drugače. Sedanja pravna večina poslanske zbornice se ne ustavlja potrebam nenemških narodov, nego jih natančno preiskuje ter je pripravljena, jim ustrezati, a ker se je za mnogoletnega centralističnega gospodarstva nakupičilo čim dalje, tem več pritožeb, daje sedaj razpravi proračuna dosti truda.

Druga vladna predloga, posojilo 20 milijonov, tudi ni našla milosti pri ustavovercih, čeravno dolgove in posojila delati je njih največa moč bila skozi vsa leta, ko so oni v zbornici prve gosle godli. Zdaj pa je ta stranka samo iz upora do ministerstva pokopati hotela posojilo. In to je uže drugi hudi napad v tem zborovanji, katerega je učinila „lojalna opozicija“. Prvi poskus podkopati sedanjo vlado, katera si je vsaj po besedi stavila nalog, posredovati sporazumljenje med narodi, storili so ustavaki pri vojni postavi. Napenjali so vse žile in žilice, da bi podrli ta predloga, dokler se v poslednem hipu stranka ni sama sebe razpršila in tako izgubila zmago. Ustavaki — pravijo — da zabranjujejo posojilo „v interesu države“. Res, pri vsaki stvari so „državni interesi“ grešni kozli starega zakona! Zaradi „državnih interesov“ gospodom ni bilo mōči potrditi vojne postave in bili so pripravljeni, slabiti v kritičnem hipu vojno moč državi; iz golih „državnih interesov“ se nenemškim narodom ne sme dovoliti ravnopravnost, čeravno jim je za-njo porok ustava, in zopet iz „državnih interesov“ niso hoteli dovoliti posojila, čeravno bi se s tem, da država ne bi v določenem času mogla spolniti svojih dolžnosti, nje kredit na vso moč znižal.

Taki patrioti so ustavoverci! Cedalje očitnejše kažejo, koliko jim Avstrija veljá, če ni — nemška in oni ne — njeni profeti.

Mnogovrstne novice.

* V južni Rusiji je razsajala pretekli teden strašna burja, katera je gotovo vzrok zeló mrzlemu vremenu, katero nekoliko dni tudi pri nas imamo. Skoro vse železnice na Ruskem so bile zametene s snegom. Burja je pričela divjati 8. dne t. m. in se je razprostirala do obalov črnega morja.

Naši dopisi.

V Gorici 21. marcija. — „Mir bodi mojim narodom!“ To je uže davno cesarjeva volja. Danes je „oljčna“ nedelja; danes dopoldne so bile naše ulice in cerkve pravi oljniki: vse je šumelo bledeozelenih ólikinih vej in bremen. Tako podobo imajo danes le južna mesta. — Ko sem prišel jez z oljkino vejo — znamenjem mirú — iz cerkve, našel sem ta le telegram z Dunaja: „Hofrath Winkler Landespräsident Krain ernannt“. Brž mi je bil jasen moje oljke pomen: presvetli cesar je poslal svojim zvestim Slovencem oljko mirú. Čestitam Vam, kranjski rojaki; Bog Vam novega predsednika, gosp.

Winklerja mnogo, mnogo let ohrani! Današnja nedelja ima pa še druga imena; tudi „palmova“ jej dejo. Palma je znamenje zmage in slave. In ni li to, da je pošten slovenski sin — zdaj slovenske dežele predsednik, sijajna zmaga? Mož izmed naroda je novi Vaš predsednik, ki narod in deželo pozna. — Današnjo nedeljo imenujete pri Vas „cvetno“. Naj bi bila Vam in nam cvet boljših časov; naj bi za cvetom prišel brž sad. In, ker je slednjič danes (po pratiki) tudi začetek spomladi, naj bode tudi to bonum omen! — Da, gosp. Winklerjevo imenovanje je principno važno. — Ker je navada, da, kedar kdo kako visoko službo prične, ljudje radi poprašujejo, kakošen je novi načelnik, dovolite, da o našem slovečem domačinu nekaj črtic semkaj zapišem. Rojen je na Trnovem (v goriški okolici) 9. novembra 1825. leta. Na tukajšnjem gimnaziji je bil vsako leto prvak med odličniki. Dovršivši juristične studije na Dunaji l. 1849., začel je službovati v Gorici; bil je sodnijski in politiški uradnik (v Gorici, v Kanalu, Sežani in spet v Gorici). Kot ud zemljiško-odvezne komisije je bil duša dotičnih težavnih opravil. Jako kočljivo službo je taktno opravljal l. 1866. kot okrajni predstojnik na italijanski meji v Korminu. Ta čas mu je podelil presv. cesar viteztvo Franc-Jozefovega reda; pozneje je bil imenovan častni meščan Korminski. Leta 1868. je šel za okrajnega glavarja v Tomin, kjer je njegov spomin neumrljiv. Bil je med drugim živi „občinski red“; učil je osebno starešinstva (občinske zastope) zborovati in županstva službovati; skrbel je za šole in cerkve, delal ceste in mostove. Ni ga okraja, da bi se bil tisti čas tako zgledno upravljal, kakor tominski. Županstva, šolski svet, cestni odbor — vse je uradovalo po slovenski. Leta 1871. je Winkler uže bil namestništveni svetovavec, pa ostal začasno še v Tominu. Leta 1875. je postal dvorni svetovavec, prej v Trstu, od 5. junija 1876. pa pri upravni sodnji na Dunaji. Deželni poslanec goriški je od leta 1861. skozi in skozi; prvih šest let je bil tudi deželni odbornik in začetnik slovenskega uradovanja v odboru; od l. 1877. je bil deželnega glavarja namestnik. V državnem zboru je od l. 1873.; volile so ga kmečke občine. — Že ta pregled njegovih služeb kaže, koliko je moral naš veljak delati. In res, delavnost je prva glavna črtica njegovega značaja; Winkler je natančen, vesten, stanoviten, vspešen delavec. Kar dela, dela kot veščak, ker je izvrsten jurist, postavoznavec in praktikar. V občinskih rečéh mu ni nihče kos; duhovska ali cerkvena agenda je tudi opravljal kot okrajni glavar in kot vodja namestništvenega kulturnega odseka v Trstu. V kakšnem duhu jih je opravljal, vedó dotičniki dobro; pogrešajo ga še zdaj. Karakteristične za-nj so mnogotere njegove razsodbe v upravni sodnji. Zaupanje, ki ga uživa v državnem zboru, kaže to, da je bil izvoljen v mnogo odsekov. On je vsikdar zvest bil in zvest ostal geslu: „Cesarju, kar je cesarjevega“, „Bogu, kar je božjega“. In to spolnuje brez hlimbe. Pregovor „honores mutant mores“ je prišel pri njem ob veljavo; gosp. Winkler je zmeraj enak: zgledno ponižen in priljuden. Postrežljivost njegovo je znabiti uže marsikdo zlorabil. V Gorici, v Korminu in Trstu so ga tudi Italijani spoštovali, in Nemci tukajšnji tudi tako. Gosp. Winkler je bil do svojega odhoda iz Gorice predsednik naše čitalnice in njegovo taktno postopanje je merilo na to, da bi slovenstvu v Gorici potrebno socialno veljavo pridobil, kar se mu je tudi posrečilo. — Gledé na zasluge njegove ste ga občini Sežana in Kastva (v Istri) imenovali častnega občinarja. Kastavcem je v neki zahomotani gozdni zadevi veliko pomagal. — Kakor je zmožen, v treh jezikih uradovati (v nemškem, slovenskem in italijanskem), tako tudi